

Neuropsychiatrie a neuropsychologie

MUDr. Tereza Uhrová, Ph. D. – editorka hlavního tématu

Neurologická klinika a Centrum klinických neurověd, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova
a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

Oblast neuropsychiatrického pomezí se dostává v posledních letech znovu do popředí zájmu, zejména ze strany neurologů, kteří jsou často nuceni samostatně řešit a zvládat celou řadu psychopatologických projevů svých pacientů. S rostoucí pozorností je zřejmé, že pole působnosti neuropsychiatrického přístupu je velmi široké a nelze jej pokrýt v rámci minimonografie.

Vybrané články hlavního tématu tohoto čísla představují určitou mozaiku různorodých aspektů neuropsychiatrie: diskutují problémy časté i vzácné, otázky diagnostické i terapeutické, ohrožení lékaře i rizika pro pacienta. Všechny dílky mozaiky mají ale jedno společné: upozorňují na pokulhávání praxe za teorií. Ve všech případech jsou teoretická východiska zřejmá, dostatečně podložená a v zásadě i logická. Jejich implementace do praxe však naráží na nejrůznější překážky od nedostupnosti specialistů přes insuficientní přípravu na některé specifické

situace až po potíže vykročit ze zaběhlých stereotypů.

Do kategorie náročných situací, na které nejsme pregraduálně vůbec připravováni, patří bezpochyby zvládnutí agresivního pacienta. Prof. Vevera ve svém článku uvádí podrobný a velmi didaktický návod k použití deeskalčních technik, které mají význam pro zajištění bezpečí personálu i pacienta a musí vždy předcházet farmakologické intervenci.

Neuropsychologické vyšetření může mít značný diagnostický přínos, je-li správně indikováno. Na smysluplné i nevhodné indikace se zaměřuje ve své stati doc. Bezdíček. Z pohledu psychiatra pracujícího na neurologii bych ráda upozornila i na část textu věnovanou neurobehaviorálnímu korelátu, neboť možný nesoulad anatomické lokalizace léze dle MRI a klinické symptomatiky bývá častým jablkem sváru mezi neurology a psychiatry.

Podstatně vzácnější problematikou ALS se zabývá kolegyně Milerová. Jako psychiatryni spolku ALSA jí prošlo rukama trojciferné číslo pacientů a jejich rodin a díky tomu má konkrétní představu o skutečně velké propasti mezi teoretickými doporučeními komplexního přístupu a reálnou praxí. Informace o významu psychiatrické péče pro zlepšení kvality života a ulehčení v nesmírně těžké životní situaci tak nečerpá pouze z literárních zdrojů, ale i z vlastní zkušenosti.

V závěrečném příspěvku přináší doc. Baláž přehled nefarmakologických léčebných možností v neuropsychiatrii. Původní úzké indikace biologických postupů se s rozvojem poznatků rozšiřují a hranice mezi obory se rozostřují. Specialisté obou oborů by proto měli mít přehled o základech všech variant terapie.

Milé kolegyně a milí kolegové, doufám, že vás předložené neuropsychiatrické příspěvky zaujmou a podpoří váš zájem o tuto fascinující tematiku. Příjemné čtení!

KORRESPONDENČNÍ ADRESA AUTORKY: MUDr. Tereza Uhrová, Ph. D., uhrovat@centrum.cz
Neurologická klinika a Centrum klinických neurověd, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova
a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze
Ke Karlovu 11, 128 08 Praha

Cit. zkr: *Neurol. praxi.* 2022;23(6):431
Článek přijat redakcí: 14. 11. 2022